

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

Kronika związkowa

16 sierpnia 2016

Nr 033⁽²⁶⁰³⁾/2016
<http://www.opzz.org.pl>
<http://kronika.opzz.org.pl>

Rok XX
Biuro Prasowe OPZZ
e-mail: biuroprasowe@opzz.org.pl
tel.: 022 551 55 03, fax: 022 551 55 24
00-924 Warszawa. ul. M. Kopernika 36/40

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY W 2017

Czego oczekujemy od inspekcji pracy w 2017 roku?

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych przekazało do Głównego Inspektora Pracy Pana Romana Giedrojcia **propozycje do Programu działania Państwowej Inspekcji Pracy w 2017 roku** w zakresie działań kontrolnych i prewencyjnych inspekcji. Zostały one opracowane na podstawie propozycji organizacji członkowskich OPZZ jako praktyczne wskazówki, gdzie występują największe naruszenia przepisów prawnej ochrony pracy.

Propozycje OPZZ - poniżej:

Wielobranżowo:

1. Kontrole zawierania **umów cywilno – prawnych** wraz podejmowaniem inicjatyw legislacyjnych eliminujących nadużywanie w/w form zatrudnienia;
2. Prawdliwość **nawiązywania i rozwiązywania umów o pracę**, w tym umów na czas określony (z uwzględnieniem nowych przepisów Kodeksu pracy odnośnie ustawowego ograniczenia zatrudnienia terminowego do 3 umów oraz do 33 miesięcy) oraz **umów cywilnoprawnych** (ze szczególnym uwzględnieniem branż, w których drastycznie naruszane są przepisy jak: budownictwo, ochrona zdrowia czy handel i usługi);
3. Zintensyfikowane kontrole przestrzegania nowych **przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę** (prawidłowość wypłacania stawki godzinowej, dodatku za pracę w godzinach nocnych);
4. Kontynuowanie kontroli zjawiska **niewypłacania i nieterminowości wypłaty wynagrodzeń** oraz innych świadczeń ze stosunku pracy;
5. Kontrole realizacji obowiązku pracodawcy w zakresie **szkoleń bhp i badań lekarskich** (ich aktualności) oraz wyposażania pracowników w odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej i higieny osobistej;
6. Kontrole **jakości szkoleń z zakresu bhp** oraz uprawnień do prowadzenia takich szkoleń przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność w tym zakresie;
7. Intensyfikacja działań kontrolnych odnośnie **przestrzegania czasu pracy** m.in. (norm dobowych, tygodniowych, okresów rozliczeniowych, harmonogramów pracy i różnych systemów pracy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na czas pracy: kierowniców, maszynistów, drogowców, pracowników budownictwa, ochrony zdrowia, sektora bankowości i ubezpieczeń społecznych);
8. Realizacja art. 29 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie **współdziałania inspektora pracy ze związkami zawodowymi**, organami samorządu załogi, radami pracowników i społeczną inspekcją pracy w toku wykonywania czynności kontrolnych inspektorów pracy;
9. Kontrole **wielobranżowe w obszarze bezpieczeństwa pracy** uwzględniające stan pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, jakości odzieży roboczej/ochronnej i środków higieny osobistej, dostarczania pracownikom posiłków regeneracyjnych dostosowanych do norm wskazanych w przepisach prawa;

10. Kontrole **form zatrudnienia zawieranych z tym samym pracownikiem** na podstawie kilku stosunków pracy, w tym samym miejscu i tego samego rodzaju, niejednokrotnie z naruszeniem dobowej i tygodniowej normy czasu pracy (szczególnie w branżach związanych z dużym ryzykiem wypadku lub choroby zawodowej);
11. Kontrole realizacji przez pracodawców **zaleceń społecznych inspektorów pracy**;
12. Przestrzeganie przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy **w zatrudnianiu pracowników niepełnosprawnych** oraz przestrzegania prawa, w szczególności w zakładach pracy chronionej;
13. **Przygotowanie stanowisk pracy** (pod kątem bhp), na których pracują pracownicy starsi czy w wieku przedemerytalnym – stosownie do ich predyspozycji psychofizycznych;
14. Kontrole przestrzegania **przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych** w kontekście przestrzegania ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (zarówno z punktu widzenia obowiązków agencji pracy tymczasowej jak i obowiązków pracodawców – użytkowników);
15. Intensyfikacja i monitorowanie prawidłowości realizacji **ustawy o emeryturach pomostowych**;
16. Kontrola **rejestracji oświadczeń o zamiarze powierzenia zatrudnienia składanych przez pracodawców**, w celu przeciwdziałania nadużyciom związanym z oświadczeniami, w tym przypadków, w których oświadczenie składane jest dla pozor i nie powinno być rejestrowane;
17. Kontrole w zakresie przestrzegania przepisów art. 232 Kodeksu pracy tj. obowiązków pracodawcy odnośnie **profilaktycznej ochrony zdrowia** (posiłki i napoje profilaktyczne);
18. Kontrole bezpieczeństwa pracy i prawa pracy w zakładach **nowopowstałych**;
19. Kontynuacja kontroli w zakresie przestrzegania **uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem**;

Branżowo:

1. Kontrole zawierania **umów cywilno – prawnych** (ich zasadności, nadużywania), uwzględnieniem pracowników na budowach, w tym jednoosobowych podmiotów gospodarczych;
2. Kontrole **Planów „Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia” (BIOZ)** na budowach w zakresie zgodności planów z faktycznym wykonawstwem prac budowlano - montażowych oraz Planów Zagospodarowania Placu Budowy z uwzględnieniem stanu faktycznego (zapleczy socjalnych dla pracowników);
3. Intensyfikacja kontroli w **sklepach wielkopowierzchniowych** np. TESCO w zakresie: rozwiązywania stosunków pracy z pracownikami, efektywności szkoleń, przestrzegania procedur antymobbingowych, umów o pracę w zakresie określenia miejsca pracy pracownika, zgodności zakresów obowiązków pracowników z faktycznie wykonywaną pracą, norm i czasu zatrudnienia;
4. Kontynuowanie kontroli w zakresie bezpieczeństwa pracy w górnictwie;

5. Intensyfikacja kontroli odnośnie naruszania przepisów prawa pracy w sektorze ubezpieczeń społecznych i bankowości;
6. Przestrzeganie praw pracowniczych oraz przepisów bhp w zakładach branży metalowej – huty, odlewnie, zakłady metalurgiczne (czas pracy, wynagrodzenia, współpraca z organizacjami związkowymi);
7. Umowy cywilnoprawne w podmiotach działalności leczniczej, a czas pracy w tym przestrzeganie przepisów dotyczących dyżurów medycznych – szczególnie w sytuacjach przekształceń podmiotów, ich łączenia czy likwidacji;
8. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach **przemysłu chemicznego, szklarskiego i ceramicznego**;
9. Problemy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz naruszenia prawa pracy **w szkołach i placówkach oświatowych** (w szczególności: stan urządzeń i instalacji energetycznych w obiektach oświatowych, środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, odzież ochronna, stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń do nauki i pracy, czas pracy pracowników administracyjno – obsługowych, nawiązywanie umów o pracę);
10. Kontynuowanie kontroli w zakresie **bezpieczeństwa pracy na kolei** i przy **robotach torowych**;
11. Intensyfikacja kontroli zatrudniania i zasad wynagradzania **pracowników firm ochroniarskich**;
12. Przestrzeganie bezpieczeństwa pracy w trakcie przeładunków w **portach morskich** oraz przy budowie i remontach jednostek pływających;
13. Zintensyfikowanie kontroli w zakresie przestrzegania prawa pracy i bezpieczeństwa pracy w **transporcie lotniczym i obsłudze lotniskowej**;

Prewencja i promocja:

1. Kontynuowanie realizowanych obecnie **działań, programów i konkursów prewencyjnych i promocyjnych** Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności: "Zdobądź Dyplom PIP", "Najaktywniejszy zakładowy Społeczny Inspektor Pracy", „Buduj Bezpiecznie” itp.;
2. Rozważenie realizacji kampanii informacyjnej na rzecz **prawidłowości zawierania różnych rodzajów umów o pracę**;
3. **Mobbing i dyskryminacja** oraz **stres zawodowy** jako szczególnego rodzaju zagrożenia psychospołeczne środowiska pracy (propozycja większej liczby szkoleń w tych obszarach, z uwzględnieniem środków prawnych przed tymi zjawiskami);
4. Rozważenie realizacji kampanii informacyjnej o **obowiązках pracownika i odpowiedzialność pracodawcy** za stan bezpieczeństwa i higieny pracy wynikające z przepisów Kodeksu pracy;
5. Konieczność realizacji kampanii informacyjnej na temat **przepisów bezpieczeństwa pracy obowiązujących zatrudnionych nie objętych przepisami Kodeksu pracy**;
6. Kontynuowanie **Akademii Społecznego Inspektora Pracy** – w każdym z Okręgowych Inspektoratów Pracy;

(rg)

Przyszłość bezpieczeństwa żywności w dialogu trójstronnym

W dniu 8 sierpnia 2016r. odbyło się kolejne posiedzenie Trójstronnego Zespołu do Spraw Ochrony Zdrowia RDS, z udziałem strony pracowników i pracodawców oraz rządowej. OPZZ reprezentowali: przewodnicząca Urszula Michalska (FZZPOZ i PS), Renata Górna (ekspert OPZZ) i Krystyna Samojłowicz (Rada Branżowa Pracowników Inspekcji Sanitarnej FZZPOZ i PS).

Jednym z wiodących tematów była dyskusja na temat przebiegu prac nad utworzeniem **Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności**. Projekt został przygotowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, od kilkunastu dni jest przedmiotem konsultacji społecznych i międzyresortowych. Zakres zmian jest bardzo poważny, bo skutkuje negatywnie dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jej funkcjonowania

i pracowników odbierając tej służbie wzorowo funkcjonujący nadzór nad urzędową kontrolą żywności. Nowoutworzona inspekcja (Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności) miałaby podlegać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa i rozwoju wsi i stanowiłaby konsolidację kilku inspekcji (Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej i Inspekcji Ochrony Środowiska). Strona społeczna zakwestionowała tryb i terminy konsultacji (projekt oficjalnie nie wpłynął do Rady Dialogu Społecznego) oraz brak jednoznacznego stanowiska strony rządowej do tak istotnej systemowej koncepcji zmian.

Warto podkreślić od początku jednoznacznie negatywne stanowisko Ministra Zdrowia jak i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz dualizm decyzyjny związany z przyszłością funkcjonowania PIS, która zgodnie z planem reformy Ministra Zdrowia ma zostać włączona w struktury Urzędu Zdrowia Publicznego. Przypomnieć należy, że tożsamy co do intencji projekt ustawy o Inspekcji Żywności (autorstwa Kukiz 15) był jednoznacznie negatywnie zaopiniowany przez stronę pracowników i stronę pracodawców RDS (Uchwała nr 15 z dnia 14 lipca 2016r.).

Ostatecznie członkowie zespołu podjęli wniosek, że plany związane z utworzeniem Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności powinny być przedmiotem dyskusji na plenarnym posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego w najbliższym czasie. Taki też wniosek w imieniu Trójstronnego Zespołu do Spraw Ochrony Zdrowia zostanie skierowany do Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego z prośbą o jego uwzględnienie w porządku obrad Rady.

W czasie posiedzenia omówiono **praktyczne funkcjonowanie przepisów regulujących transgraniczną opiekę medyczną**. Niejednokrotnie obowiązujące przepisy regulujące leczenie w ramach opieki transgranicznej są nadużywane w ramach tzw. „turystyki medycznej”. Problemem jest nie zawsze dobra jakość udzielonych świadczeń przez zagraniczne placówki, ale też agresywna reklama organizatorów takich wyjazdów i nie zawsze rzetelna informacja kierowana do pacjentów o jakości zabiegów. Wspólnie uznaliśmy, że należy dokonać weryfikacji obowiązujących przepisów w zakresie leczenia pacjentów w ramach dyrektywy transgranicznej, by finansowanie z funduszu udzielonych pacjentom za granicą świadczeń odbywało się z poszanowaniem jakości świadczeń i praw pacjenta.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Piotr Warczyński poinformował także postępie prac nad roboczym **projektem ustawy w sprawie najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych zatrudnionych w podmiotach leczniczych**. Wskazał, że projekt jest nadal przedmiotem konsultacji wewnętrznych z udziałem pozostałych resortów; jego treść jest modyfikowana wobec pierwotnej wersji jaką wstępnie opiniowaliśmy, m.in. w części związanej ze zmianą współczynników pracy czy skróceniem czasu (o 2 lata) od którego będą waloryzowane wzrosty płac.

Na zakończenie przedstawiono informację na temat **planowanego wzrostu wynagrodzeń pracowników Narodowego Funduszu Zdrowia**. To temat, który interesuje także organizacje związkowe OPZZ funkcjonujące w centrali NFZ, które za naszym pośrednictwem zwróciły się z prośbą o uwzględnienie w projektowanym planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia na 2017r. kwestii wzrostu wynagrodzeń dla pracowników tej instytucji. Wynagrodzenia pracowników Funduszu od wielu lat (dokładnie od 2009r.) nie podlegały waloryzacji. Zgodnie z przyjętą wówczas strategią sektorów publicznych i założeniami prac rządowych, w ustawach o budżetowych w kolejnych latach, wynagrodzenia pracowników NFZ, podobnie jak pracowników całej sfery budżetowej były zamrożone. Obecny na posiedzeniu Prezes NFZ wskazał, że wnioskował o 4,3% wzrostu płac, ale ostatecznie resort finansów przyjął wersję 1,3% i taka też kwota została zatwierdzona przez obu ministrów: zdrowia i finansów w planie finansowym NFZ na 2017r.

Na zakończenie uzgodniono termin kolejnego posiedzenia na 31 sierpnia br. z wiodącym tematem omówienia założeń reformy Ministra Zdrowia „Narodowa Służba Zdrowia – Strategia zmiana w systemie ochrony zdrowia na lata 2016 -2018”.

(rq)